

**Aktualizacja Wieloletniego Planu Strategicznego dotyczącego
Dolnośląskiego Partnerstwa ds. Wody (DPW) na terenie
powiatu wrocławskiego**

Opracowanie:
dr inż. Marcin Wdowikowski

Wrocław, grudzień 2025 r.

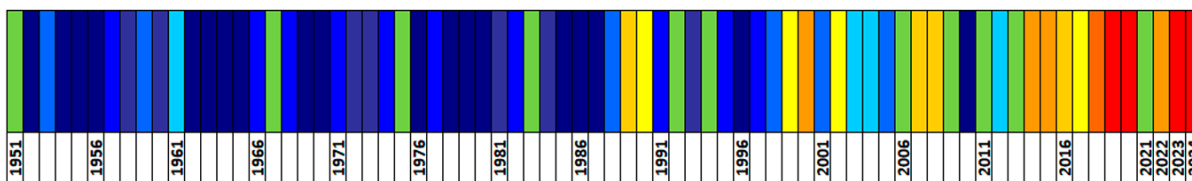
Spis treści:

1.	Wprowadzenie	3
2.	Stan wyjściowy i plany na lata 2021-2026: perspektywa Lokalnego Partnerstwa Wodnego	5
3.	Stan wdrożenia planów i finansowanie (2021-2025).....	8
4.	Obecne plany i dostępne narzędzia (stan na listopad 2025)	10
5.	Rekomendacje dalszych działań	13
6.	Wykorzystane materiały	21

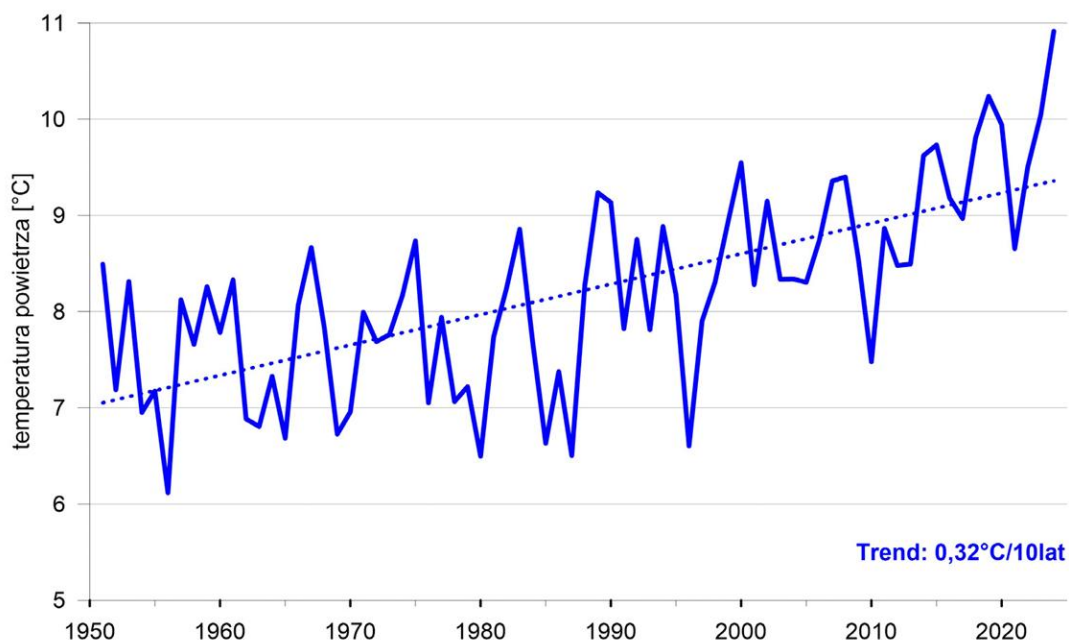
Materiał opracowany w ramach przedsięwzięcia pn. „Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich przez Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą we Wrocławiu, na rzecz działań w poprawę gospodarki wodnej na terenie województwa dolnośląskiego” w ramach umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem bezzwrotnym w części pożyczkowej z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) NR 6/2025/DNI z dnia 22.05.2025 r.

1. Wprowadzenie

Aktualizacja planów strategicznych lokalnych partnerstw wodnych (LPW) na terenie powiatu wrocławskiego odbywa się w warunkach utrzymującej się presji klimatycznej i hydrologicznej. Według ostatniego raportu zmian klimatycznych, sporządzonego w oparciu państwowy monitoring meteorologiczny i klimatyczny, obejmujący okres 1951-2024, prowadzonego przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB), w Polsce utrzymuje się rosnąca tendencja wzrostu średniej temperatury powietrza. Jak podają autorzy raportu, szczególnie widoczne ocieplenie odnotowywane jest w ostatnich dziesięcioleciach. W okresie 2015-2024 jedynie rok 2021 został zaklasyfikowany jako termicznie normalny. Pozostałe lata charakteryzowały się dodatnim odchyleniem od normy: rok 2017 został sklasyfikowany jako lekko ciepły, 2016 – jako ciepły, lata 2015 oraz 2022 – jako bardzo ciepłe, natomiast lata 2019, 2020, 2023 i 2024 – jako ekstremalnie ciepłe (rys 1. i 2.) [1].

Rysunek 1. Anomalie średniej temperatury powietrza w Polsce (im bardziej czerwona barwa tym większe odchylenia wartości rocznej ponad średnią wieloletnią oraz im bardziej niebieska barwa tym większe odchylenia wartości rocznej poniżej średnią wieloletnią) [1]

Rysunek 2. Dynamika zmian średniej rocznej temperatury powietrza w Polsce w latach 1951–2024 [1]

Co warto zaznaczyć, średnie wartości temperatury powietrza w poszczególnych dekadach okresu 1951-2020 zawierają się między 7,4 °C (dokładniej 7,43 stopnia w dekadzie 1961-1970) a 9,3 °C (dokładniej 9,33 stopnia w ostatniej dekadzie 2011-2020). Dane w tabeli 1 ilustrują postępujący wzrost temperatury powietrza z dekady na dekadę. Podobnie wygląda sytuacja pod kątem analizy średnich wartości dla okresów 30-letnich (tzw. normalnych okresów klimatologicznych). Niewątpliwym wzrost wartości temperatury powietrza od 7,55 °C w okresie 1951-1980 aż do 8,73 °C dla ostatniego okresu

30-letniego, tj. 1991-2020 oznacza również wzrost w ujęciu norm 30-letnich o 1,2 stopnia. Przyjmując najbardziej aktualne dane meteorologiczne dla nietypowego w opisie klimatologicznym okresu 30-letniego, 1995-2024, średnia wieloletnia wartość temperatury powietrza w Polsce wynosi 8,93 °C, co oznacza, że jest to najcieplejsze 30-lecie od 1951 roku [1].

Tabela 1. Średnie wartości temperatury powietrza w poszczególnych dekadach okresu 1951-2020 oraz okresów 30-letnich

Dekada	Średnia temperatura powietrza [°C]		Okres normalny*/ostatnie 30-lecie
1951-1960	7,61	-	-
1961-1970	7,43	-	-
1971-1980	7,61	7,55	1951-1980
1981-1990	7,97	7,67	1961-1990
1991-2000	8,27	7,95	1971-2000
2001-2010	8,59	8,28	1981-2010
2011-2020	9,33	8,73	1971-2020
2015-2024	9,70	8,93	1995-2024

*norma klimatologiczna

Obserwowane w ostatnich latach nasilenie zjawisk ekstremalnych, takich jak długotrwałe susze rolnicze i hydrologiczne, przeplatane gwałtownymi opadami nawałnymi, zmusza do rewizji dotychczasowego podejścia do gospodarki wodnej. Zjawiska te, zidentyfikowane zarówno w lokalnych diagnozach, jak i ogólnokrajowych dokumentach strategicznych, prowadzą do degradacji zasobów wodnych, strat w rolnictwie oraz zwiększają ryzyko powodzi błyskawicznych, zwłaszcza na obszarach o postępującej urbanizacji [2, 3]. We wrześniu 2024 na terenie południowej i południowo-zachodniej części województwa wystąpiła katastrofalna powódź typu opadowego, podczas której w wielu miejscach zostały przekroczone dotychczasowe rekordy wartości przepływów maksymalnych, co przyczyniło się do wywołania dotkliwych strat w infrastrukturze miejskiej, wiejskiej, a także w zakresie pól i upraw [4, 5].

Niniejszy dokument stanowi syntetyczne podsumowanie działań retencyjnych na terenie powiatu wrocławskiego w okresie od 2021 do listopada 2025 roku. Celem analizy jest ocena ewolucji planowania i wdrażania działań, od inicjatyw lokalnych, sformułowanych w ramach Lokalnego Partnerstwa ds. Wody na początku tego okresu, po zaawansowane, ogólnokrajowe i wojewódzkie narzędzia analityczne dostępne w roku 2025. Podstawę merytoryczną stanowią kluczowe dokumenty planistyczne: krajowy Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) z 2021 roku, Wieloletni Plan Strategiczny Dolnośląskiego Partnerstwa ds. Wody dla powiatu wrocławskiego, plany ograniczania zagrożenia powodziowego, a także metodyka opracowania Dolnośląskiej Polityki Wodnej, która definiuje obecny, najnowocześniejszy stan wiedzy i technologii w zakresie analizy potencjału retencyjnego. Dokument ten ma na celu dostarczenie informacji o działaniach, źródłach danych i narzędzi, a także rekomendacji niezbędnych do skutecznego dostosowania przyszłych przedsięwzięć i zamierzeń inwestycyjnych do dynamicznie zmieniających się warunków środowiskowych i klimatycznych.

2. Stan wyjściowy i plany na lata 2021-2026: perspektywa Lokalnego Partnerstwa Wodnego

Rok 2021 stanowił kluczowy moment dla formalizacji działań na rzecz zrównoważonej gospodarki wodnej w powiecie wrocławskim. Impulsem do zintegrowanego podejścia było utworzenie Dolnośląskiego Partnerstwa ds. Wody (DPW), koordynowanego przez Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Inicjatywa ta, oparta na pilotażu z 2020 roku, miała na celu aktywizację i integrację środowisk lokalnych, diagnozę problemów oraz wypracowanie wspólnych rozwiązań na rzecz poprawy stanu zasobów wodnych w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Na podstawie spotkań i ankiet przeprowadzonych w 2021 roku, w ramach prac nad Wieloletnim Planem Strategicznym, zarysowano kompleksowy obraz zasobów i wyzwań dla powiatu wrocławskiego, który przedstawiał się następująco [3]:

Zasoby i potencjał:

- Sieć hydrograficzna: Powiat leży w zlewniach pięciu kluczowych rzek (Odry, Bystrzycy, Widawy, Ślęzy i Oławy), co stanowi podstawę dobrze rozwiniętej sieci rzecznej.
- Zasoby wód podziemnych: Zidentyfikowano wystarczające zasoby wód podziemnych, w tym w ramach Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP nr 319, 320, 322), ocenianych jako będące w dobrym stanie ilościowym i chemicznym.
- Warunki glebowe: Na terenie powiatu dominują gleby dobre i średnie (klasy II, III, IV), głównie kompleksy pszenne i żytnie, co stwarza doskonałe warunki dla produkcji rolnej.
- Infrastruktura: Obecność licznych spółek wodnych oraz aktywność Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w zakresie utrzymania urządzeń wodnych.

Wyzwania i problemy:

- Jakość wód powierzchniowych: Powszechnym problemem jest niedostateczna jakość wód w rzekach i ciekach, które w większości klasyfikowane są jako złe.
- Susza i niedobory wody: System Monitoringu Suszy Rolniczej (IUNG-PIB) wielokrotnie potwierdzał występowanie zagrożenia suszą, szczególnie w latach 2015 i 2017-2019, dotykając kluczowych upraw, takich jak zboża, rzepak i kukurydza. Okresowo obserwuje się również obniżenie poziomu wód gruntowych.
- Infrastruktura melioracyjna: Rozległa sieć melioracyjna, często przestarzała, wymaga ciągłej konserwacji i modernizacji, na którą brakuje wystarczających środków finansowych.
- Presja urbanizacyjna: Intensywna zabudowa mieszkaniowa wokół Wrocławia prowadzi do uszczelniania powierzchni, co zaburza naturalną retencję i zwiększa ryzyko lokalnych podtopień i powodzi błyskawicznych.
- Bariery administracyjne: Uczestnicy spotkań DPW jednogłośnie wskazywali na przewlekłość postępowań administracyjnych, zwłaszcza długi czas oczekiwania (średnio ok. 7 miesięcy) na uzyskanie pozwoleń wodnoprawnych, co zniechęca potencjalnych inwestorów.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę, *Wieloletni Plan Strategiczny* wskazywał również listę priorytetowych potrzeb inwestycyjnych oraz rekomendacji systemowych, które zostały wyraźnie podzielone na potrzeby inwestycyjne oraz rekomendacje systemowe i edukacyjne. W ramach potrzeb inwestycyjnych uczestnicy spotkań LPW zgłosili szereg konkretnych, pilnych zadań, które miały zostać podjęte w kolejnych latach w obrębie kompetencyjnym jednostek, głównie gmin jako najliczniejszej grupy przedstawicieli samorządu terytorialnego [3]. Przedmiotowe potrzeby zestawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Potrzeby inwestycyjne wybranych gmin w powiecie wrocławskim [3]

Lp	Gmina	Wnioski
1	Siechnice	Utrzymanie i konserwacja rzeki Oława
2	Kąty Wrocławskie	Przebudowa zarurowanego odcinka Rowu Kąckiego
3		Zwiększenie częstotliwości prac konserwacyjnych na Rowie Kąckim
4		Zabezpieczenie wału przeciwpowodziowego Wszemiłowice na rzece Strzegomka
5		Odbudowa stopni wodnych na rzece Strzegomka w Bogdaszowicach i na Bystrzycy w Kątach Wrocławskich
6		Budowa wału opaskowego w Gniechowicach dla zabezpieczenia przed wodami rzek Gniła i Czarna Woda
7		Konserwacja rzek Kasina i Ługowina II
8		Wnioski ogólne
9	wynikające z	Budowa zastawek na rowach melioracyjnych
10	przeprowadzonych	Budowa zbiorników retencyjnych, w tym suchych
11	ankiet	Wprowadzanie zadrzewień śródpolnych

Dyskutowane podczas spotkań studialnych i warsztatów rekomendacje systemowe i edukacyjne koncentrowały się głównie wokół kwestii finansowych, edukacyjnych, formalnych, a także związanych z przyszłym funkcjonowaniem LPW. Najważniejsze konkluzje obejmowały [3]:

- Finansowanie: wskazano na konieczność zwiększenia nakładów finansowych na utrzymanie systemów melioracyjnych, podkreślając, że dotacje celowe i budżety gminne są niewystarczające.
- Edukacja: Zdiagnozowano deficyt wiedzy na temat hydrologii, gospodarki wodnej i zmian klimatu. Zarekomendowano prowadzenie kampanii informacyjnych, warsztatów i szkoleń, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- Kwestie formalno-prawne: Postulowano uproszczenie procedur pozyskiwania środków finansowych, skrócenie czasu wydawania decyzji wodnoprawnych oraz doprecyzowanie zapisów ustawy Prawo wodne i o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- Rozwój partnerstwa: Zalecono dalszą konsolidację LPW, aby stało się ono lokalną grupą wpływu, sygnalizującą potrzeby powiatu w krajowych procesach planistycznych.

W kontekście krajowym, równoległe do działań lokalnych, w 2021 roku na poziomie krajowym przyjęto Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS), stanowiący nadrzędny dokument strategiczny. PPSS dokonał kompleksowej diagnozy zagrożenia suszą w Polsce i wyznaczył katalog 25 działań mających na celu m.in. zwiększanie retencji, racjonalizację zużycia wody i edukację. Choć plan ten stanowił ramę dla działań w całym kraju, w jego załącznikach inwestycyjnych (Lista A, B i C) nie zidentyfikowano żadnych konkretnych, priorytetowych projektów zlokalizowanych bezpośrednio na terenie gmin powiatu wrocławskiego [2]. Fakt ten dodatkowo podkreślał znaczenie inicjatyw oddolnych, takich jak LPW, w identyfikowaniu i realizacji lokalnych potrzeb retencyjnych. Podobnie po roku 2022, w którym miała miejsce katastrofa ekologiczna na rzece Odrze, w dniu 13 lipca 2023 roku do obiegu prawnego weszła ustawa o rewitalizacji Odry (Dz. U. 2023, poz. 1963), której głównymi celami było określenie szczegółowych zasad i warunków przygotowania inwestycji mających na celu poprawę warunków środowiskowych rzeki Odry w zakresie ilości i jakości wody w tej rzece, a także środowiska wodnego oraz zwiększenie możliwości retencionowania wody na obszarze zlewni tej rzeki, zwanych dalej „inwestycjami dla Odry” oraz funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej na obszarze mogącym mieć wpływ na środowisko wodne w dorzeczu rzeki Odry, zwanych dalej „inwestycjami w zakresie gospodarki wodno-ściekowej”. Ustawa dodatkowo miała regulować działania analityczno-

planistyczne na wybranych ciekach wodnych stanowiących dopływy rzeki Odry, przewidzianych do wykonania w celu identyfikacji potrzeb podejmowania dalszych działań niezbędnych do poprawy warunków środowiskowych rzeki Odry, zwane dalej „działaniami planistycznymi”, a także definiować zasady wsparcia finansowego przedsięwzięć z zakresu gospodarki wodnej [6]. Pomimo, iż przedmiotowa ustawa nie objęła w istotny sposób przedsięwzięć i zamierzeń inwestycyjnych w zakresie poprawy stosunków wodnych w powiecie wrocławskim, jest to przykład kolejnego dokumentu wysokiej rangi, który odnosi się do obszaru gospodarki wodnej, podkreślając istotność tematu oraz wciąż występujące deficyty realnych działań i wieloletnie zaniedbania w obszarze gospodarki wodnej, w szczególności w zakresie utrzymanie infrastruktury wodno-melioracyjnej, skutkujące coraz częściej i coraz dotkliwymi stratami na skutek występowania ekstremalnych zjawisk atmosferycznych, w tym powodzi i suszy.

W okresie od 2021 do 2025 zyskał na znaczeniu Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych, którego głównym celem było zaproponowanie Obszarów Priorytetowych, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności (bazowano w tym zakresie na doświadczeniach zdobytych w trakcie przeprowadzonych badań pilotażowych, którymi objęto 17 przypadków rzecznych, 5 jeziornych i po jednym przypadku dla wód przejściowych i przybrzeżnych). Jednocześnie w skali kraju przeprowadzono analizę skoncentrowaną na diagnozie problemów i zdefiniowaniu Obszarów Wymagających Renaturyzacji (OWR), którym przypisano potencjalne zestawy działań ukierunkowanych na poprawę wskaźników hydromorfologicznych. Program renaturyzacji bezpośrednio znalazł odzwierciedlenie w ramach II aPGW (aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami), gdzie włączono działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego dla jcwp zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych lub dla obszarów chronionych. Zaplanowano przeszło 2 tys. działań mających na celu poprawę warunków hydromorfologicznych rzek i potoków [7].

Istotne dla ochrony zasobów wodnych stało się rozszerzenie obowiązku opracowania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu (MPA) dla miejscowości powyżej 20 tysięcy mieszkańców (wcześniej takie plany sporządzano jedynie dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców). Nowe zadanie wprowadzono wraz z nowelizacją ustawy Prawo ochrony środowiska ustawą zmieniającą z dnia 27 listopada 2024 r. [8]. Wśród dokumentów, których cele powinny być wzięte pod uwagę w opracowaniu MPA, a odnoszą się również do kwestii zarządzania zlewniowego, ochrony wód i rozwijania retencji miejskiej oraz krajobrazowej, wymienić można [9]:

Dokumenty krajowe:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), która określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030), w której znajduje się odzwierciedlenie postanowień SOR określonych w filarze „rozwój społecznie i terytorialnie zrównoważony”. KSRR stanowi główny dokument polityki regionalnej państwa,
- Krajowa Polityka Miejska 2030 (KPM 2030), której główną rolą jest koordynacja polityk sektorowych odnoszących się do miast oraz miejskich obszarów funkcjonalnych,
- Polityka Ekologiczna Państwa 2030 (PEP 2030), której głównym celem jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020), który jest podstawowym dokumentem kraju w obszarze adaptacji do zmian klimatu (dokument jest w trakcie aktualizacji),

- Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK 2050), która określa wyzwania rozwojowe w obszarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym, a także środowiskowym.

Dokumenty regionalne:

- plan zagospodarowania przestrzennego województwa,
- strategia rozwoju województwa,
- program ochrony środowiska dla województwa.

Dokumenty lokalne:

- strategia rozwoju miasta lub gminy,
- programy ochrony środowiska lub program zrównoważonego rozwoju,
- dokumenty planowania i zagospodarowania przestrzennego (plan ogólny gminy lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – do czasu jego obowiązywania oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).
- plan rozwoju lokalnego,
- lokalny program rewitalizacji, o strategii rozwoju turystyki,
- plany zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- programy gospodarki wodno-ściekowej, w tym również zagospodarowania wód opadowych,
- programy małej retencji,
- programy gospodarki niskoemisyjnej,
- waloryzacje przyrodnicze oraz opracowania ekofizjograficzne i dokumenty w dziedzinie ochrony i kształtowania systemu przyrodniczego miasta.

3. Stan wdrożenia planów i finansowanie (2021-2025)

Ocena stopnia realizacji planów z 2021 roku napotyka na ograniczenia wynikające z charakteru dostępnych dokumentów, które koncentrują się na diagnozie i planowaniu, a nie na sprawozdawczości z wykonanych zadań. Niemniej jednak, na podstawie dostępnych danych można nakreślić ogólny obraz działań. Samo powstanie Dolnośląskiego Partnerstwa ds. Wody i opracowanie Wieloletniego Planu Strategicznego w 2021 roku należy uznać za ważne, zrealizowane działanie o charakterze organizacyjnym, z potencjałem do działań planistycznych i wdrożeniowych. Dokument ten nie stał się jednak formalną podstawą do dalszego artykułowania potrzeb i koordynacji wysiłków na poziomie lokalnym, tym bardziej do aplikowania po środki finansowe na realizacji przedsięwzięć i zamierzeń inwestycyjnych, pojawiających się w kolejnych dokumentach, planach i strategiach.

Finansowanie utrzymania infrastruktury wodnej, będące stałym wyzwaniem, było kontynuowane w oparciu o istniejące mechanizmy. Dane finansowe z lat bezpośrednio poprzedzających okres planistyczny (2018–2020) wskazują na stałe zaangażowanie finansowe gmin takich jak Siechnice, Czernica i Kąty Wrocławskie, które łącznie w ciągu trzech lat przeznaczyły blisko 3 mln zł na te cele. Choć w powiecie funkcjonują spółki wodne (zrzeszone w Wrocławskim Zrzeszeniu Spółek Wodnych), ich działalność jest marginalizowana przez niewystarczające finansowanie. Na przykład, w 2019 roku łączna dotacja celowa z budżetu powiatu na bieżące utrzymanie urządzeń wodnych (m.in. w Czernicy, Długołęce, Kobierzycach, Sobótce i Żórawinie) wyniosła zaledwie 350 tys. PLN i obejmowała konserwację około 16,425 km rowów melioracyjnych. Skala tych środków jest nieadekwatna do skali problemu i długości sieci, która wymaga utrzymania. Brak efektywności tego modelu finansowania jest sygnałem braku odpowiedzialności zbiorowej i konieczności radykalnej zmiany. Należy założyć, że te formy finansowania były kontynuowane w analizowanym okresie, choć ich skala wciąż pozostawała niewystarczająca w stosunku do zdiagnozowanych potrzeb. Szczegółowa weryfikacja stopnia realizacji

konkretnych zadań inwestycyjnych z listy potrzeb z 2021 roku nie jest przedmiotem szczegółowej analizy niniejszego opracowania i wymagałaby przeglądu sprawozdań z wykonania budżetów poszczególnych gmin oraz sprawozdań PGW Wody Polskie za lata 2021–2025 [3], natomiast istotną realizacją w rozpatrywanym okresie, jest budowa zbiornika retencyjnego Smardzów na rzece Brochówce, w gminie Siechnice, którego inicjatywa została ujęta w *Wieloletni Plan Strategiczny dla powiatu wrocławskiego*, a nie doczekała się zapowiadanego finansowania na rozwój retencji. Rysunek 3 przedstawia zbiornik w sąsiedztwie ochraniających miejscowości oraz panoramie Wrocławia.

Rysunek 3. Widok zbiornika Smardzów na rzece Brochówka, gmina Siechnice, województwo dolnośląskie [10] (fot. Mat. prasowe UM w Siechnicach)

Jak można przeczytać na stronie gminy Siechnice „(...) zlokalizowany przy drodze powiatowej nr 1938 D Żerniki Wrocławskie - Smardzów - Święta Katarzyna, między linią kolejową 276 a strugą Brochówką (dopływem rzeki Oławy), zbiornik retencyjny w Smardzowie ma zdolność retencionowania około 100 000 m³ wody”. Zbiornik retencyjny zlokalizowany w bliskim sąsiedztwie Wrocławia służy mieszkańcom kilku miejscowości, takich jak Smardzów, Żerniki Wrocławskie i Iwiny, a warto zaznaczyć, że obiekt pełni również funkcję ochronną dla osiedli we Wrocławiu, takich jak Jagodno, Brochów, Bieńkowice i Wojszyce, wychodząc naprzeciw podejścia zarządzania zlewniowego [10].

Na początku roku 2024 została opublikowana „Informacja na temat systemu wsparcia w ramach inwestycji B3.3.1. Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO)”. Beneficjentami wsparcia finansowego były [11]:

- jednostki samorządu terytorialnego, na realizację inwestycji dot. urządzeń melioracji wodnych i urządzeń wodnych na terenach rolniczych lub leśnych i rewitalizację byłych i istniejących zbiorników wodnych w celu rozwoju ogólnopolskiego systemu retencji wodnej na obszarach wiejskich,
- jednostki doradztwa rolniczego na realizację działań związanych z aktywizacją i promocją Lokalnych Partnerstw Wodnych,

- PGW WP na prace inwentaryzacyjne związane z opracowaniem bazy danych urządzeń melioracji wodnych i gruntów zmeliorowanych.

W obszarze B: Inwestycje w Infrastrukturę Wodną skoncentrowano się na realizacji projektów infrastrukturalnych, mających na celu rozwój ogólnopolskiego systemu retencji wodnej na obszarach wiejskich, w szczególności [11]:

- Zakres wsparcia: Przedsięwzięcia związane z budową, przebudową, odbudową, rozbudową urządzeń melioracji wodnych oraz niewielkich urządzeń wodnych (w szczególności ograniczających odpływ wody, z uwzględnieniem jej retencjonowania).
- Lokalizacja: Realizowane na terenach rolniczych, ale możliwa jest również realizacja inwestycji na wiejskich terenach zurbanizowanych, pod warunkiem, że inwestycje będą miały pozytywny wpływ na grunty rolne lub leśne.
- Ostateczny odbiorca wsparcia: Samorząd gmin wiejskich lub miejsko-wiejskich, lub związek takich gmin.
- Koszty kwalifikowalne: Obejmują koszty budowy lub modernizacji wspomnianych urządzeń (w tym małych urządzeń wodnych ograniczających odpływ wody) oraz koszty zastosowanych rozwiązań opartych na przyrodzie (NbS). Obejmują również koszty ogólne (np. pozwoleń i nadzoru inwestorskiego) nieprzekraczające 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.
- Wykluczenia: Koszty VAT, zakupu samochodów osobowych, a także budowa lub modernizacja dużych urządzeń piętrzących i elektrowni wodnych są kosztami niekwalifikowalnymi. Inwestycje muszą spełniać zasady DNSH (nie czynić znaczącej szkody).

W organizowanych konkursach brane były pod uwagę przedsięwzięcia i zamierzenia inwestycyjne zaplanowane w *Wieloletnich Planach Strategicznych* z roku 2021.

4. Obecne plany i dostępne narzędzia (stan na listopad 2025)

W omawianym okresie, tj. od 2021 do 2025 roku, doszło do aktualizacji wielu serwisów bazodanowych jak np. geoportal krajowy zarządzany przez GUGIK (Główny Urząd Geodezji i Kartografii) oferujący coraz szerszy zakres usług przestrzennych danych publicznych w formie Web Map Service (WMS) czyli międzynarodowego standardu udostępniania danych przestrzennych w Internecie w postaci rastrowej (<https://www.geoportal.gov.pl/pl/aplikacje/geoportal-krajowy> [12]) oraz wdrożenia narzędzi analitycznych i serwisów informacyjnych dostępnych online jak np. klimat.imgw.pl [13], <https://renaturyzacja.imgw.pl> [14] czy opublikowany w listopadzie 2025 serwis Instytutu Rozwoju Terytorialnego „Dolnośląska baza wiedzy o wodzie” [15]. Perspektywa planowania działań retencyjnych w powiecie wrocławskim uległa fundamentalnej zmianie wraz z opracowaniem „Analizy potencjału retencyjnego województwa dolnośląskiego” w ramach tworzenia Dolnośląskiej Polityki Wodnej [16, 17]. Dokument ten, oparty na najnowszych danych i zaawansowanych metodykach analitycznych, stanowi potężne narzędzie wspierające podejmowanie decyzji, znacznie wykraczające poza możliwości dostępne w 2021 roku. Analiza potencjału retencyjnego stanowi skok jakościowy w planowaniu strategicznym, dostarczając zintegrowanych i precyzyjnych danych przestrzennych. Do kluczowych narzędzi i programów dostępnych w 2025 roku należą [17]:

1. Zintegrowana Baza Danych Przestrzennych: Stworzono wyczerpującą bazę danych, która integruje informacje z kilkudziesięciu źródeł, aktualizowanych na lata 2023–2025. Obejmuje ona m.in.:
 - Dane hydrograficzne (MPHP): sieć rzek i rowów, granice zlewni.
 - Dane topograficzne (BDOT10k): szczegółowe pokrycie terenu, sieć dróg, uzbrojenie terenu.

- Dane teledetekcyjne: zobrazowania satelitarne (Sentinel-2, Landsat 9), dane Copernicus (Corine Land Cover, Water and Wetness, High Resolution Layer Forest Type).
 - Dane specjalistyczne: mapy glebowo-rolnicze, Bank Danych o Lasach (BDL), Numeryczny Model Terenu (NMT) o wysokiej rozdzielczości (1m).
 - Narzędzia analityczne: do szczegółowej analizy spływów powierzchniowych i identyfikacji obszarów bezodpływowych w miastach.
2. Zaawansowane Metodyki Oceny Potencjału Retencyjnego: Analiza wykorzystuje dedykowane, ilościowe metody oceny dla różnych form retencji:
- Retencja mokradłowa: Oszacowanie pojemności retencyjnej na podstawie polowej pojemności wodnej dla różnych typów torfowisk i szuwarów.
 - Retencja leśna: Obliczanie zdolności intercepcji (przez korony, ściółkę i glebę) w oparciu o typ siedliskowy lasu z bazy BDL.
 - Retencja glebowa: Wykorzystanie map glebowo-rolniczych do przypisania polowej pojemności wodnej (PPW) dla poszczególnych kategorii agronomicznych gleb.
 - Retencja w systemach melioracyjnych: Zastosowanie wzoru Grygoruka do oszacowania objętości wody możliwej do zretencjonowania w rowach przy zastosowaniu urządzeń piętrzących.
 - Retencja dolin rzecznych: Identyfikacja potencjalnych obszarów do odsunięcia wałów przeciwpowodziowych i szacowanie pojemności retencyjnej na podstawie map zagrożenia powodziowego.
 - Retencja miejska (Błękitno-Zielona Infrastruktura - BZI): Obliczanie potencjału retencyjnego dla różnych form BZI (parki, ogrody, trawniki) oraz analiza Powierzchniowej Miejskiej Wyspy Ciepła (PMWC) dla Wrocławia na podstawie danych Polskiej Agencji Kosmicznej (POLSA) z 2022 roku.
3. Kompleksowe Wskaźniki Oceny: Do syntetycznej oceny potencjału zlewni wykorzystano uznane wskaźniki hydrologiczne:
- Metoda SCS-CN (Curve Number): Pozwala na oszacowanie maksymalnej potencjalnej retencji zlewni (S) i skłonności do generowania spływu powierzchniowego na podstawie rodzaju gleby i użytkowania terenu.
 - Wskaźnik LHP (Landscape Hydric Potential): Bezwymiarowy wskaźnik oceniający skumulowany wpływ kluczowych atrybutów środowiska (hydrogeologia, typ gleby, nachylenie terenu, pokrycie terenu) na zdolność zlewni do retencjonowania wody.

Efektem przeprowadzonych analiz jest zestaw produktów zawierających zestawy danych oraz rekomendacje w zakresie zidentyfikowanych obszarów potencjału retencyjnego w przyjętych kategoriach. W zestawie dostępnych materiałów znalazły się karty retencji dla gmin oraz karty retencji dla wybranych zlewni rzecznych zawierająca szczegółową charakterystykę, bilans wodny, ocenę potencjału retencyjnego oraz propozycje konkretnych działań, w tym katalogi rekomendacji ogólnych i szczegółowych, skierowanych do różnych grup interesariuszy (administracja rządowa, samorządy, Wody Polskie, Lasy Państwowe, rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich).

W tabeli 2 zestawiono przykładową informację dotyczącą potencjału retencyjnego w kategorii „melioracje” dla poszczególnych gmin powiatu wrocławskiego na tle całego województwa dolnośląskiego. Udział powierzchni nowych obszarów predysponowanych do prowadzenie melioracji dwufunkcyjnych w powierzchni gminy wskazuje, że najlepsze warunki do rozwoju retencji w tym kierunku posiadają gminy Długołęka, Czernica oraz Sobótka (obszar wiejski).

Tabela 3. Potencjał retencyjny dla melioracji na terenie powiatu wrocławskiego z podziałem na gminy [17]

teryt	nazwa jednostki ewidencyjnej	powierzchnia gminy [km ²]	długość rowów melioracyjnych w gminie [m]	suma szacunkowej pojemności wodnej retencji melioracji w gminie [m ³]	powierzchnia nowych obszarów predysponowanych do prowadzenie melioracji dwufunkcyjnych w gminie [m ²]	udział powierzchni nowych obszarów predysponowanych do prowadzenie melioracji dwufunkcyjnych w powierzchni gminy [%]
02	Województwo dolnośląskie	19946.938	24725061.366	12496905.826	150547613.065	0.755
022301_2	Czernica	83.601	155411.451	64116.001	2197750.478	2.629
022302_2	Długołęka	212.960	482473.816	201357.753	2937682.775	1.379
022303_2	Jordanów Śląski	56.742	92642.616	36854.101	293018.056	0.516
022304_4	Kąty Wrocławskie - miasto	8.613	10.324	3.662	61.890	0.001
022304_5	Kąty Wrocławskie - obszar wiejski	168.094	236345.379	132658.906	668481.697	0.398
022305_2	Kobierzyce	149.197	199340.544	95088.722	943281.002	0.632
022306_2	Mietków	83.379	69675.294	32714.001	468653.766	0.562
022307_4	Sobótka - miasto	32.195	1294.835	629.752	---	---
022307_5	Sobótka - obszar wiejski	104.095	168388.544	71242.973	1189528.308	1.143
022308_4	Siechnice - miasto	15.646	1007.557	442.198	---	---
022308_5	Siechnice - obszar wiejski	83.168	142785.987	85467.263	500116.239	0.601
022309_2	Żórawina	120.199	181564.405	110528.804	59878.524	0.050

5. Rekomendacje dalszych działań

W oparciu o analizę planów z 2021 roku oraz nowe możliwości analityczne dostępne w 2025 roku, sformułowano następujące rekomendacje dla dalszych działań w powiecie wrocławskim [17]:

1. Integracja i operacjonalizacja nowych danych i narzędzi, w tym wdrożenie wyników analiz przestrzennych i priorytetyzacja inwestycji :
 - Rekomenduje się, aby Dolnośląskie Partnerstwo ds. Wody oraz samorządy gminne niezwłocznie włączyły wnioski z Kart Retencji dla Gmin (MODUŁ 7) oraz Katalogu Rekomendacji (MODUŁ 8a) do swoich aktualizowanych planów strategicznych i programów rozwoju. Stanowią one gotową, opartą na danych, podstawę do planowania konkretnych działań.
 - Rekomenduje się aby zidentyfikowane w 2021 roku oraz zaktualizowane w 2025 r. ogólne potrzeby inwestycyjne w zakresie lokalnej retencji powinny być stale weryfikowane i priorytetyzowane w oparciu o warstwy wynikowe analizy potencjału retencyjnego. Należy skupić inwestycje na obszarach o największym potencjale do zwiększenia retencji lub największym deficycie.
2. Działania w obszarze technicznym i inwestycyjnym:
 - Kontynuowanie działań na rzecz modernizacji systemów melioracyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem na zmianę ich funkcji z czysto odwadniającej na odwadniająco-nawadniająca, poprzez budowę i remonty zastawek oraz progów, zgodnie z rekomendacjami PPSS i analizy potencjału.
 - Samorządy, zwłaszcza na terenach podmiejskich o dużej presji inwestycyjnej, powinny aktywnie wykorzystywać analizy przestrzenne do wdrażania rozwiązań retencyjnych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Celem jest retencja wód opadowych w miejscu ich powstawania.
 - Aktywnie wspieranie i finansowanie działań z zakresu małej retencji krajobrazowej i rolniczej (oczka wodne, stawy, zadrzewienia śródpolne), które są zgodne z celami PPSS i mogą być realizowane na poziomie pojedynczych gospodarstw i sołectw.
3. Działania w obszarze formalno-prawnym i organizacyjnym:
 - Podejmowanie działań na szczeblu regionalnym i krajowym w celu formalnego umocowania Lokalnych Partnerstw Wodnych, określenia ich kompetencji (np. opiniodawczych) oraz zapewnienia stabilnych źródeł finansowania ich działalności.
 - Usprawnienie i priorytetyzacja procedur administracyjnych w zakresie uzyskiwania pozwoleń wodnoprawnych. Wyzwanie zidentyfikowane w 2021 roku pozostaje kluczową barierą aplikowania po finansowanie przedsięwzięć i zamierzeń inwestycyjnych związanych z retencją wody.
 - Wykorzystanie analiz do aplikowania o środki finansowe na wdrażanie i rozwój rozwiązań retencyjnych. Szczegółowe dane i informacje dostępne w aktualnych narzędziach analitycznych umożliwiają przygotowywanie wysokiej jakości informacji dotyczącej potencjału retencyjnego, które mogą być wykorzystane we wnioskach o dofinansowanie projektów retencyjnych z różnych źródeł, np. ze środków krajowych (NFOŚiGW, WFOŚiGW) lub unijnych.
4. Działania edukacyjne i społeczne:
 - Kontynuacja prowadzenia działań edukacyjnych zgodnie z postulatami z 2021 roku, wykorzystując nowe dane do wizualizacji problemów i potencjalnych rozwiązań.

Szczególną uwagę należy zwrócić na edukację rolników i mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie dobrych praktyk rolniczych zwiększających retencję glebową a także dedykowanych szkoleń i warsztatów specjalistycznych dla pracowników jednostek regionalnych i lokalnych.

- Upowszechnianie danych oraz wyników analiz w szerokim, publicznym dostępie aby zwiększyć świadomość społeczną i umożliwić podejmowanie świadomych decyzji przez mieszkańców i inwestorów.
- Wspieranie działań i inicjatyw lokalnych mających na celu poprawę gospodarki wodnej oraz rozwój zrównoważonych działań w ochronie środowiska i zasobów wodnych.

W oparciu o doświadczenia w okresie od 2021 do 2025, dyskusje tematyczne realizowane podczas spotkań edukacyjnych organizowanych w ramach LPW przez Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, dokonano rozpoznania aktualnych potrzeb w zakresie przedsięwzięć i zamierzeń inwestycyjnych w zakresie wdrażania nowej i poprawy potencjału istniejącej infrastruktury retencyjnej wśród uczestników LPW w roku 2025, które zestawiono w tabeli 4. Zebrane informacje pochodzą od jednostek, które zgodziły się na przekazanie przedmiotowych informacji oraz były zainteresowane włączeniem się w prace związane z aktualizacją Wieloletniego Planu Strategicznego dotyczącego Dolnośląskiego Partnerstwa ds. Wody (DPW) na terenie powiatu wrocławskiego. Brak informacji zwrotnej o zakresie zrealizowanych przedsięwzięć oraz nowych zamierzeń może spowodować, że przedstawione propozycje pozostaną niekompletne. Przyjmując jednak, że *Wieloletni Plan Strategiczny* obejmuje okres do roku 2026, proponuje się uznać, że jest to względny obraz potrzeb inwestycyjnych w skali powiatu, który wobec kształtującej się polityki wodnej województwa dolnośląskiego będzie ulegał ukierunkowanym modyfikacjom po roku 2026.

Tabela 4. Wykaz inwestycji zaproponowanych przez partnerów LPW w powiecie wrocławskim przesłanych elektronicznie w ramach LPW

Lp	Gmina	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (opisowo np. miejscowość lub współrzędne)	Całkowity zakres rzeczowy zadań/krótki opis, w tym parametry techniczne	Stopień przygotowana inwestycji (koncepcja/plan/realizacja)	Zakres wymaganych dokumentacji	Szacowany okres realizacji inwestycji	Szacowany koszt zadania	Rodzaj podmiotu odpowiedzialnego za dalsze utrzymanie inwestycji	Institucje/podmiot, z którymi wymagana jest współpraca przy realizacji planowanego przedsięwzięcia
1.	Kobierzyce		Śleza	Biocenotyczne niecki retencyjne – zagłębienia terenu z Łąką kwitną naturalny system gromadzenia okresowo wody powodziowe i odparowujące po wzmożonych opadach, Staw z Liliami wodnymi – całoroczny akwen z funkcją samooczyszczenia. Woda ze stawu będzie stanowić zapas wody do podlewania zieleni w parku.	Koncepcja	Projekt			Gmina Kobierzyce	
2	Kobierzyce	Współpraca na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego rzeki Ślezy, modernizacji jej infrastruktury hydrotechnicznej i poprawy systemu małej retencji na odcinku Żórawina – Kobierzyce – Wrocław	Śleza – Bielany Wrocławskie	Konserwacja koryta (ew. uzupełnienie skarp), obwałowań na całym odcinku rz. Ślezy na terenie Gminy Kobierzyce, Regulowany stopień piętrzący, który będzie pomagał zasilać planowany zbiornik na działkach pozyskiwanych z KOWR-u	Plan				PGW WODY Polskie	PGW WODY Polskie
3	Kobierzyce	Konserwacja rowów na odcinku 15 km oraz montaż urządzeń piętrzących (zastawek) wg potrzeb.		Konserwacja rowów oraz montaż urządzeń piętrzących (zastawek) na terenie gminy Kobierzyce	Plan				Gmina Kobierzyce	
4	Kobierzyce	Wykonanie koncepcji programowo-	Bielany Wrocławskie	Na podstawie opracowanej dokumentacji planowane jest ogłoszenie procedury	Projekt				Gmina Kobierzyce	

Lp	Gmina	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (opisowo np. miejscowość lub współrzędne)	Całkowity zakres rzeczowy zadań/krótki opis, w tym parametry techniczne	Stopień przygotowana inwestycji (koncepcja/plan/realizacja)	Zakres wymaganych dokumentacji	Szacowany okres realizacji inwestycji	Szacowany koszt zadania	Rodzaj podmiotu odpowiedzialnego za dalsze utrzymanie inwestycji	Institucje/podmiot, z którymi wymagana jest współpraca przy realizacji planowanego przedsięwzięcia
		przestrzennej, a następnie kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej zieleni parkowej dla działek nr 296/59 i 296/60, obręb Bielany Wrocławskie, gm. Kobierzyce, uzyskaniu ostatecznej decyzji pozwolenia na budowę		przetargowej na wykonanie budowy parku. W budżecie Gminy na rok 2026 zaplanowano już środki na wykonanie zadania.						
5	Kobierzyce	Wykonanie prac na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego terenu przeznaczonego pod zielen izolacyjną w miejscowości Magnice działki nr 2/39 oraz nr 5/6, 5/7, Gmina Kobierzyce w formule zaprojektuj i wybuduj	Magnice	Opracowany jest Program Funkcjonalno-Użytkowy terenu. Na podstawie PFU jesteśmy w trakcie procedury przetargowej na wybór wykonawcy zadania.	Projekt				Gmina Kobierzyce	
6	Kobierzyce	Zagospodarowanie terenów zalewowych przy ul. Przystankowej w miejscowości Ślęza poprzez utworzenie ogólnodostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego	Ślęza	W trakcie opracowania dokumentacji projektowej.	Projekt				Gmina Kobierzyce	

Lp	Gmina	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (opisowo np. miejscowość lub współrzędne)	Całkowity zakres rzeczowy zadań/krótki opis, w tym parametry techniczne	Stopień przygotowana inwestycji (koncepcja/plan/realizacja)	Zakres wymaganych dokumentacji	Szacowany okres realizacji inwestycji	Szacowany koszt zadania	Rodzaj podmiotu odpowiedzialnego za dalsze utrzymanie inwestycji	Institucje/podmiot, z którymi wymagana jest współpraca przy realizacji planowanego przedsięwzięcia
7	Kobierzyce	Kontynuacja nasadzeń zieleni Izolacyjnej miejscowości Księginice	Księginice		Plan				Gmina Kobierzyce	
8	Kobierzyce	Nasadzenia zieleni Izolacyjnej miejscowości Królikowice	Królikowice		Plan				Gmina Kobierzyce	
9	Kobierzyce	Nasadzenia zieleni Izolacyjnej miejscowości Cieszycze	Cieszycze		Plan				Gmina Kobierzyce	
10	Kobierzyce	Nasadzenia zieleni Izolacyjnej miejscowości Chrzanów	Chrzanów		Plan				Gmina Kobierzyce	
11	Kobierzyce	Zagospodarowanie terenów zalewowych w miejscowości Ślęza poprzez utworzenie ogólnodostępnego terenu rekreacyjnego z zielenią parkową	Ślęza	Na podstawie opracowanej koncepcji planowane jest pozyskanie terenu od KOWR na realizację inwestycji.	Plan				Gmina Kobierzyce	
12	Kobierzyce	Zagospodarowanie terenu zielonego dz. nr 364/37	Tyniec Mały	W zakresie zagospodarowania terenu planowana jest przebudowa północnej części zbiornika wodnego w tym przeprofilowania, umocnienia oraz lokalnego oczyszczenia z zarośli. Na zbiorniku przewiduje się zlokalizować pomost spacerowy o konstrukcji drewnianej wraz	Dokumentacja projektowa w trakcie opracowywania	Kompleksowa dokumentacja projektowa			Gmina Kobierzyce	

Lp	Gmina	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (opisowo np. miejscowość lub współrzędne)	Całkowity zakres rzeczowy zadań/krótki opis, w tym parametry techniczne	Stopień przygotowana inwestycji (konceptcja/plan/realizacja)	Zakres wymaganych dokumentacji	Szacowany okres realizacji inwestycji	Szacowany koszt zadania	Rodzaj podmiotu odpowiedzialnego za dalsze utrzymanie inwestycji	Institucje/podmiot, z którymi wymagana jest współpraca przy realizacji planowanego przedsięwzięcia
				z balustradą na palach żelbetowych. Na terenie objętym opracowaniem zaplanowano nowe oraz uzupełniające nasadzenia roślinności ozdobnej w formie drzew oraz krzewów rodzimych ganków zarówno liściastych jak i iglastych mających charakter zieleni parkowej. Ponadto w zadaniu zostały uwzględnione: ciągi komunikacyjne piesze; miejsca parkingowe oraz droga dojazdowa; boisko do piłki plażowej; plac zabaw; scena młodych; skatepark; budynek szaletu wraz z częścią magazynową						
13	Kobierzyce	„Rozbudowa ul. Parkowej, rozbudowa i przebudowa ul. Dębowej oraz przebudowa ul. Bukowej wraz z budową i przebudową infrastruktury towarzyszącej, w m. Kobierzyce, gm. Kobierzyce”	Kobierzyce ul. Dębowa	Budowa 2 podziemnych zbiorników retencyjnych o łącznej pojemności 750 m ³	Realizacja	Projekt			Gmina Kobierzyce	
14	Kobierzyce	Prace konserwacyjne rzeki Sławka	Kuklice, dz. 105, 70/1, 70/2, 72	Oczyszczenie i udroźnienie ciekłu wodnego rz. Sławka	Plan				PGW Wody Polskie	PGW WODY Polskie

Lp	Gmina	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (opisowo np. miejscowość lub współrzędne)	Całkowity zakres rzeczowy zadań/krótki opis, w tym parametry techniczne	Stopień przygotowana inwestycji (koncepcja/plan/realizacja)	Zakres wymaganych dokumentacji	Szacowany okres realizacji inwestycji	Szacowany koszt zadania	Rodzaj podmiotu odpowiedzialnego za dalsze utrzymanie inwestycji	Institucje/podmiot, z którymi wymagana jest współpraca przy realizacji planowanego przedsięwzięcia
15	Jordanów Śląski	Odwodnienie działki drogowej	Działka drogowa nr 78, obręb Winna Góra	Pogłębienie rowu odkrytego na długości 10 m wraz ze spiętrzeniami; przebudowa rury kanalizacji deszczowej na długości ok. 80 m	Plan	Kosztorys inwestorski; zgody właścicieli sąsiednich działek na prowadzenie robót budowlanych; zgłoszenie robót budowlanych	marzec 2026	50.000 zł brutto	Gmina Jordanów Śląski	Starosta Powiatu Wrocławskiego
16	Jordanów Śląski	Przebudowa obiektu hydrotechnicznego – zabezpieczenie przeciwpowodziowe	Działka drogowa nr 31, obręb Jordanów Śląski	Przebudowa obiektu hydrotechnicznego na działce drogowej nr 31	Plan	Kosztorys inwestorski; zgłoszenie robót budowlanych	czerwiec 2026	80.000 zł brutto	Gmina Jordanów Śląski	Starosta Powiatu Wrocławskiego
17	Jordanów Śląski	Odbudowa urządzeń melioracyjnych*	Wilczkowice, działka nr 151, 152/1, 152/3, 220, 203, 221, 222, 203; Dankowice, działka nr 287/2, 287/3, 287/4; Winna Góra, działka nr 59/24, 33, 83, 92; Pożarzyce, działka nr 137, 187, 193, 218; Glinica, działka nr 93; Jordanów Śląski, działka nr 380	Odbudowa rowów melioracyjnych	Koncepcja	Kosztorys inwestorski; zgłoszenie robót budowlanych, dokumentacja wodnoprawna	-	500 000,00 zł brutto	Gmina Jordanów Śląski	Starosta Powiatu Wrocławskiego, PGW Wody Polskie
18	Jordanów Śląski	Odbudowa urządzeń melioracyjnych*	Jezierzyce Wielkie, działka nr 362, 334, 336;	Odbudowa przepustów drogowych	Koncepcja	Kosztorys inwestorski; zgłoszenie robót budowlanych;	-	300 000,00 zł brutto	Gmina Jordanów Śląski	Starosta Powiatu Wrocławskiego, PGW Wody Polskie

Lp	Gmina	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (opisowo np. miejscowość lub współrzędne)	Całkowity zakres rzeczowy zadań/krótki opis, w tym parametry techniczne	Stopień przygotowana inwestycji (koncepcja/plan/realizacja)	Zakres wymaganych dokumentacji	Szacowany okres realizacji inwestycji	Szacowany koszt zadania	Rodzaj podmiotu odpowiedzialnego za dalsze utrzymanie inwestycji	Instytucje/podmiot, z którymi wymagana jest współpraca przy realizacji planowanego przedsięwzięcia
			Dankowice - 288			dokumentacja wodnoprawna				
19	Jordanów Śląski	Odbudowa urządzeń melioracyjnych*	Jordanów Śląski – „osiedle Kamieni Szlachetnych” – w obrębie dz. 446	Odbudowa systemu drenarskiego	Koncepcja	Kosztorys inwestorski; zgłoszenie robót budowlanych; dokumentacja wodnoprawna	-	200 000,00 zł brutto	Gmina Jordanów Śląski	Starosta Powiatu Wrocławskiego, PGW Wody Polskie
20	Czemica	Budowa zbiornika retencyjnego	Dobrzykowice, dz. nr 340/2	Zbiornik o powierzchni 1000 m ² , głębokości nieprzekraczającej 3m, pojemności do 3000m ³	Koncepcja	Projekt, kosztorys	2027	1 000 000 zł	Gmina Czemica	PGW Wody Polskie
21	Czemica	Przebudowa istniejącego zbiornika retencyjnego	Chrzóstawa Mała, dz. nr 180/2	Powiększenie powierzchni zbiornika do 2800m ²	Koncepcja	Projekt, kosztorys	2028	500 000 zł	Gmina Czemica	PGW Wody Polskie
22	Czemica	Odbudowa rowów melioracyjnych, remont istniejących, budowa nowych rowów melioracyjnych	Cała Gmina	Odbudowa rowów, które zostały zasypane, remont istniejących rowów, oczyszczenie, pogłębienie, budowa nowych rowów melioracyjnych w miejscach, które ze względu na warunki wymagają interwencji	Koncepcja	Projekt, kosztorys	2028	5 000 000 zł	Gmina Czemica	PGW Wody Polskie

*w przypadku wskazanych pozycji uzyskano pozytywną decyzję w ramach inwestycji B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich (obszar B): Przedsięwzięcia związane z budową, przebudową, odbudową, rozbudową urządzeń melioracji wodnych oraz niewielkich urządzeń wodnych, objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności, dla II naboru nr KPOD.04.12-IW.13-002/25 od 7 lipca 2025 r. do 15 lipca 2025 r. https://umwd.dolnyslask.pl/fileadmin/user_upload/KPO/2025.09.08_LR_B3.31_II_nabor_zalacznik.pdf

Odstąpiono od podpisania umowy i realizacji jej przedmiotu ze względu na krótki czas pozostały do rozliczenia przedsięwzięcia.

6. Wykorzystane materiały

1. Klimat Polski 2024, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy, 2025.
2. Plan przeciwdziałania skutkom suszy. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 r. poz. 1615).
3. Wieloletni Plan Strategiczny dotyczący Dolnośląskiego Partnerstwa ds. Wody (DPW) na terenie powiatu wrocławskiego. Plan rozwoju gospodarki wodnej w powiecie wrocławskim do roku 2026. Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego (DODR). 2021.
4. Raport z przeglądu i aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego w 3 cyklu planistycznym. Załącznik 7. Powódź we wrześniu 2024. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, 2025.
5. Raport z zadania obejmującego opracowanie długofalowych strategii oraz rekomendacji rozwiązań wspierających odbudowę odporności społeczeństwa i infrastruktury na skutki powodzi oraz zapewnienia wsparcia eksperckiego w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym (zlewnia Górnej Odry). Polska Akademia Nauk. Komitet Nauk o Wodzie i Gospodarki Wodnej. Warszawa, 2025.
6. Ustawa o rewitalizacji Odry z dnia 13.07.2023 r. (Dz. U. 2023 poz. 1963).
7. Ustawa z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2024 poz. 1940).
8. Podręcznik dobrych praktyk renaturyzacji wód powierzchniowych. Pawlaczyk P. (red.), Biedron I., Brzoska P. Dondajewska-Pielka R., Furdyna A., Gołdyn R., Grygoruk M., Grześkowiak A., Horska-Schwarz S., Jusik Sz., Klósek K., Krzywiński W., Ligieza J., Łapuszek M., Okrański K., Przesmycki M., Popek Z., Szałkiewicz E., Suska K., Żak J. Oprac. w ramach przedsięwzięcia „Opracowanie krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych”. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa, 2020.
9. Aktualizacja Podręcznika adaptacji dla miast. Wytyczne do przygotowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu. Hajto M. (red.), Bidłasik M., Kuśmier A., Marcinkowski M., Potapowicz I., Rajkowska B., Romańczak A., Siwiec E. Insytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2023.
10. <https://siechnice.com.pl/news/powstal-nowy-zbiornik-retencyjny-w-gminie-siechnice> [dostęp 12.12.2025]
11. „Informacja na temat systemu wsparcia w ramach inwestycji B3.3.1. Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO)”. Styczeń 2024. [dostęp: 12.12.2025]
12. <https://www.geoportal.gov.pl/pl/aplikacje/geoportal-krajowy> [dostęp 12.12.2025]
13. <https://klimat.imgw.pl> [dostęp 12.12.2025]
14. <https://renaturyzacja.imgw.pl> [dostęp 12.12.2025]
15. https://mapy.irt.wroc.pl/index.php/view/map?repository=dwp&project=baza_woda_2 [dostęp 12.12.2025]

16. Uchwała Nr 7617/VI/23 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 października 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia dokumentu pt. Dolnośląska Polityka Wodna
17. DOLNOŚLĄSKA POLITYKA WODNA Analiza potencjału retencyjnego województwa dolnośląskiego. Instytut Rozwoju Terytorialnego. Wrocław. 2025.